

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-16186/2012-ERU

V Jihlavě dne 18. prosince 2012

Číslo jednací: 16186-7/2012-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. KO-16186/2012-ERU zahájeném Energetickým regulačním úřadem dne 20. listopadu 2012 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, s účastníkem řízení, kterým je společnost VACULA - Servis, s.r.o., IČ: 26784998, se sídlem Samostatnost 1181, 769 01 Holešov, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, společnost VACULA - Servis, s.r.o., IČ: 26784998, se sídlem Samostatnost 1181, 769 01 Holešov, se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, prováděl dne 25. června 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení u domu č. p. 18 v obci Milotice nad Bečvou, katastrální území Milotice nad Bečvou, okres Přerov, zemní práce v souvislosti s realizací stavby „Přechod pro chodce na sil. I/35 v obci Milotice nad Bečvou“, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu PE d 90, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jeho provozu, dopustil správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů.

II. Dle ust. § 91a odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení, společnosti VACULA - Servis, s.r.o., IČ: 26784998, se sídlem Samostatnost 1181, 769 01 Holešov, za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 60 000 Kč** (slovy: šedesát tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto

rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 3754-2421001/0710, variabilní symbol 15312.

III. Dle ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení, společnosti VACULA - Servis, s.r.o., IČ: 26784998, se sídlem Samostatnost 1181, 769 01 Holešov, ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, Na příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 3754-2421001/0710, variabilní symbol 153121.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 20. listopadu 2012 Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) zahájil ve smyslu ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) správní řízení z moci úřední s účastníkem řízení, společností VACULA - Servis, s.r.o., IČ: 26784998, se sídlem Samostatnost 1181, 769 01 Holešov (dále jen „účastník řízení“), ve věci možného podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), kterého se měl účastník řízení dopustit tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 25. června 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení u domu č. p. 18 v obci Milotice nad Bečvou, katastrální území Milotice nad Bečvou, okres Přerov, zemní práce v souvislosti s realizací stavby „Přechod pro chodce na sil. I/35 v obci Milotice nad Bečvou“, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu PE d 90, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jeho provozu.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly, zahájené dne 24. září 2012 podle ust. § 12 odst. 2 písm. a) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

Kontrola byla provedena na základě pověření Úřadu [REDAKCE] ze dne 17. září 2012, vydaného ve smyslu ustanovení § 9 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů. V rámci kontroly bylo provedeno dne 24. září 2012 místní šetření a byl z něho pořízen záznam [REDAKCE]. Při provedeném šetření byly účastníkovi řízení Úřadu předány podklady, které kontrolní orgán požadoval při zahájení kontroly.

II. Kontrolní zjištění

Při kontrole bylo zjištěno, že účastník řízení prováděl dne 25. června 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení u domu č. p. 18 v obci Milotice nad Bečvou, katastrální území Milotice nad Bečvou, okres Přerov, zemní práce v souvislosti s realizací stavby „Přechod pro chodce na sil. I/35 v obci Milotice nad Bečvou“, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu PE d 90 v konečném důsledku pak znamenající únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 1797 m³ (s délkou trvání poruchového prostoje po dobu 35 minut), v jehož důsledku došlo k přerušení dodávky zemního plynu k 87 odběratelům.

Vzniklé poškození středotlakého plynárenského zařízení bylo okamžitě nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, tj. RWE Distribuční služby, s.r.o., IČ: 27935311, se sídlem Plynárenská 499/1, 657 02 Brno, který z místa aktivního zásahu pořídil podrobnou fotodokumentaci o rozsahu poškození a následně zajistil jeho fyzickou opravu. Zjištěné skutečnosti o důsledcích počínání účastníka řízení v ochranném pásmu zařízení distribuční soustavy jsou zaznamenány v Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení [redacted] ze dne 26. června 2012 a v Protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ ze dne 26. června 2012. O provedeném poškození plynárenského zařízení byl pořízen písemný záznam do Denního záznamu stavby ke dni 25. června 2012 na listu č. 8486138. Uvedené skutečnosti byly potvrzeny zástupci účastníka řízení, [redacted], v Záznamu o místním šetření ze dne 24. září 2012.

Šetřením Úřadu bylo zjištěno, že stavebně technická činnost byla realizována v souladu s podmínkami pravomocného stavebního povolení, vydaného speciálním stavebním úřadem ke zřízení stavby na vymezených pozemcích katastrálního území Milotice nad Bečvou (Městský úřad Hranice, odbor dopravy, [redacted], ze dne 16. dubna 2012), a to ve shodě ověřeného záměru objednavatele, tj. Obec Milotice nad Bečvou, IČ: 00636398, Milotice nad Bečvou 59, 753 67, s polohopisným uspořádáním stavby „Přechod pro chodce na sil. I/35 v obci Milotice nad Bečvou“. Hlavním zhotovitelem výše uvedené stavby byl účastník řízení.

Vyjádření o existenci plynárenského zařízení v zájmovém území výstavby spolu s vymezením podmínek pro provádění zemních výkopových prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení nebylo prostřednictvím zhotovitele vyžádáno. Dále pak bylo doloženo, že před započítím stavebních prací byly vzájemné vztahy mezi přímými účastníky výstavby, tj. subjektu v postavení objednavatele stavby a subjektu v postavení zhotovitele stavby, upraveny smlouvou o dílo (zakázkové číslo smlouvy zhotovitele 008/2012 Au) ze dne 9. května 2012.

K samotnému poškození plynárenského zařízení došlo při výkopu pro uložení kabelu osvětlení přechodu pro chodce zubem bagru. Elektrické vedení vedoucí k osvětlení přechodu mělo vést dle účastníka řízení a původního projektu nadzemním způsobem a veškeré práce

spojené se stavbou měly být prováděny pouze na povrchu pozemní komunikace. V důsledku tohoto se účastník řízení rozhodl nezažádat o vyjádření o existenci sítí a ani o vytyčení plynárenského zařízení. Pracovník veřejného osvětlení v průběhu stavby na základě ústní prosby investora určil, že elektrické vedení k místnímu veřejnému osvětlení bude uloženo pod dlažbou chodníku. Zaměstnanci účastníka řízení, kteří měli provádět původně ruční výkop rýhy, svévolně použili strojního zařízení bez souhlasu a dozoru stavbyvedoucího a poškodili tak plynárenské zařízení zubem bagru.

Tyto zjištěné skutečnosti vychází z podkladů obsažených v kontrolním spisu Úřadu a jsou uvedeny také v Protokolu [REDAKCE] o výsledku kontroly ze dne 8. října 2012, se kterým byl zástupce účastníka řízení, Ing. Radek Vacula, jednatel, dne 25. října 2012 prokazatelně seznámen při převzetí stejnopisu uvedeného protokolu, a tuto skutečnost současně potvrdil svým podpisem.

III. Vyjádření účastníka řízení k protokolu o výsledku kontroly

Účastník řízení se k protokolu o výsledku kontroly nikterak nevyjádřil, ani nevznesl námitky k průběhu kontroly či jejím závěrům.

IV. Průběh správního řízení

Na základě skutečností zjištěných při provedené kontrole zahájil po vyhodnocení všech uvedených skutečností Úřad podle ust. § 46 správního řádu správní řízení z moci úřední. Zahájení správního řízení bylo účastníku řízení sděleno oznámením o zahájení správního řízení č. j. 16186-1/2012-ERU dne 20. listopadu 2012 s poučením o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu ust. § 36 správního řádu. Účastník řízení tohoto práva nevyužil a nezaslal žádné návrhy na doplnění řízení, ani nenavrhnul žádné další důkazy.

Dne 20. listopadu 2012 zaslal správní orgán účastníkovi řízení usnesení, které mu bylo doručeno téhož dne. V něm účastníkovi stanovil lhůtu 10 dnů k zaslání kopie výkazu zisku a ztrát za minulé a aktuální účetní období nebo jiný obdobný doklad, kterým by účastník řízení doložil své aktuální hospodářské výsledky či majetkové poměry. Dne 28. listopadu 2012 Úřad obdržel kopii výkazu zisku a ztrát účastníka řízení k 31. prosinci 2011 a k 31. říjnu 2012.

Správní orgán převzal do správního spisu dne 26. listopadu 2012 kontrolní spis [REDAKCE], o čemž vyhotovil záznam o vložení do spisu č. j. 16186-4/2012-ERU. Správní orgán považoval skutečnosti vyplývající z kontrolního spisu [REDAKCE] za zcela dostačující a sám z moci úřední další dokazování v průběhu správního řízení nedoplnil.

Dne 5. prosince 2012 zaslal správní orgán účastníku řízení oznámení o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí č. j. 16186-6/2012-ERU, které účastník řízení obdržel téhož dne. V něm správní orgán informoval účastníka řízení, v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 správního řádu, o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí ke všem podkladům rozhodnutí. Účastník řízení této možnosti nevyužil a vyjádření k podkladům rozhodnutí nezaslal.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení, s ohledem na to, že se účastník řízení nevyjádřil k podkladům řízení, ani nenavrhł provedení dalších důkazů a neučinil jiné návrhy směrem ke správnímu orgánu, a v souladu se zásadou materiální pravdy, která je zakotvena v ustanovení § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

V. Popis skutkového stavu věci

Zemní práce v obci Milotice nad Bečvou, katastrální území Milotice nad Bečvou, okres Přerov u domu č. p. 18 byly prováděny na základě smlouvy o dílo, zakázkové číslo smlouvy zhotovitele 008/2012 Au, ze dne 9. května 2012. Předmětem této smlouvy bylo zhotovení stavby „Přechod pro chodce na sil. I/35 v obci Milotice nad Bečvou“. Stavebně technická činnost byla realizována v souladu s podmínkami pravomocného stavebního povolení vydaného speciálním stavebním úřadem, Městským úřadem Hranice, odbor dopravy, Pernštejnské náměstí 1, 753 01 Hranice, [REDAKCE] dne 16. dubna 2012. Objednatel byla obec Milotice nad Bečvou, IČ: 00636398, Milotice nad Bečvou 59, 753 67 a hlavním zhotovitelem stavby byl účastník řízení.

Vyjádření o existenci plynárenského zařízení v zájmovém území výstavby spolu s vymezením podmínek pro provádění zemních výkopových prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení nebylo prostřednictvím zhotovitele vyžádáno. Rovněž nedošlo ani k vytyčení plynárenského zařízení v terénu, neboť elektrické vedení vedoucí k osvětlení přechodu mělo vést dle účastníka řízení a původního projektu nadzemním způsobem a veškeré práce spojené se stavbou, měly být prováděny pouze na povrchu pozemní komunikace. V důsledku tohoto se účastník řízení rozhodl nezažádat o vyjádření o existenci sítí a ani o vytyčení plynárenského zařízení. Pracovník veřejného osvětlení v průběhu stavby na základě ústní prosby investora určil, že elektrické vedení k místnímu veřejnému osvětlení bude uloženo pod dlažbou chodníku.

Účastník řízení prováděl zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení u domu č. p. 18 v obci Milotice nad Bečvou v souvislosti s realizací stavby „Přechod pro chodce na sil. I/35 v obci Milotice nad Bečvou“ dne 25. června 2012. Při těchto pracích došlo k poškození středotlakého plynovodu PE d 90, v důsledku čehož došlo k úniku zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 1797 m³ s dobou trvání úniku 35 minut, přičemž byla

přerušena dodávka zemního plynu k 87 odběratelům. K poškození plynárenského zařízení došlo prostřednictvím strojního mechanismu, který byl použit bez souhlasu a dozoru stavbyvedoucího.

Vzniklé poškození středotlakého plynárenského zařízení bylo okamžitě nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který z místa aktivního zásahu pořídil podrobnou fotodokumentaci o rozsahu poškození a následně zajistil jeho fyzickou opravu.

VI. Právní hodnocení

Správního deliktu ve smyslu ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci vedeného správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem ve smyslu výše uvedeného ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu stanoveného v ust. § 68 odst. 3 téhož zákona.

Z ust. § 68 odst. 3 energetického zákona přitom vyplývá, že v ochranném pásmu je zakázáno provádět činnosti, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Toto ustanovení stanoví skutkovou podstatu správního deliktu ohrožovacího.

Při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo něj navíc ve smyslu ust. § 68 odst. 3 věta druhá nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení. Uvedené ustanovení tak představuje též kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu a to tak, aby nedošlo k jeho narušení. Z uvedeného ustanovení vyplývá mimo jiné i povinnost osob provádějících práce v ochranném pásmu počínat si takovým způsobem, aby nemohlo dojít k poškození plynárenského zařízení.

V uvedeném případě je následkem obsaženým ve skutkové podstatě správního deliktu poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo něj), mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě tak není pochyb o tom, že to byl účastník řízení, který prováděl zemní práce prostřednictvím strojního mechanismu, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu PE d 90.

Správní orgán se tak při posuzování správního deliktu účastníka řízení mimo jiné zabýval skutkovým průběhem jeho jednání (tedy zejména, zda činnost prováděl v ochranném pásmu a zda věděl, že činnost, kterou provádí, podléhá omezení ve smyslu energetického

zákonu), dále pak mimo jiné otázkou, zda účastník řízení prováděl zemní práce s maximální opatrností.

Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu.

Tím, že účastník řízení prováděl dne 25. června 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení u domu č. p. 18 v obci Milotice nad Bečvou, katastrální území Milotice nad Bečvou, okres Přerov, zemní práce v souvislosti s realizací stavby „Přechod pro chodce na sil. I/35 v obci Milotice nad Bečvou“, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu PE d 90, postupoval tak v rozporu s díkčí § 68 odst. 3 energetického zákona. Účastník řízení svým jednáním způsobil únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 1797 m³ (s délkou trvání poruchového prostoje po dobu 35 minut), v jehož důsledku došlo k přerušení dodávky zemního plynu k 87 odběratelům.

Správní orgán bezpochyby prokázal, že účastník řízení prováděl svou činnost v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 2 písm. a) energetického zákona, tedy v oblasti souvislého prostoru 1 metru od středotlakého plynovodu. Ochranné pásmo jako takové přitom vzniká dnem nabytí právní moci územního rozhodnutí o umístění stavby nebo souhlasu s umístěním stavby, přičemž pokud není podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, vyžadován ani jeden z těchto dokladů, potom dnem uvedení plynárenského zařízení do provozu. Tím, že účastník řízení svým jednáním narušil plynárenské zařízení jako takové, není pochyb o tom, že svou činnost prováděl v prostoru ochranného pásma.

Správní orgán v rámci řízení rovněž prokázal, že vlastní existence plynárenského zařízení nebyla účastníku řízení známa, protože veškeré práce měly být realizovány na povrchu. Nicméně účastník řízení by měl znát právní předpisy vztahující se k jeho předmětu činnosti a měl by si být vědom, že se při provádění zemních prací může nacházet v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a má tedy povinnost postupovat v souladu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Přesto takto nepostupoval.

K samotnému poškození středotlakého plynovodu došlo při provádění zemních prací prostřednictvím strojního mechanismu, při kterých došlo k poškození tohoto plynovodu v rozporu s ust. § 68 odst. 3 věta druhá energetického zákona.

Ust. § 68 energetického zákona zakazuje v ochranném pásmu plynárenského zařízení provádět činnosti, které by mohly ve svých důsledcích ohrozit tato zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Tento kategorický zákaz je tedy legislativně upraven z důvodu ochrany plynárenských zařízení, kolem kterých se ochranné pásmo nachází.

Smyslem uvedeného ustanovení tak nemůže být pouze zákaz činností obecně nebezpečných, ale všech činností, které by toto zařízení mohly ohrozit, tj. i běžných činností prováděných tak, že k ohrožení plynárenského zařízení dojde. Je tedy nezbytné provádět veškeré pracovní činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení tak, aby nedošlo k jeho aktivnímu či pasivnímu zasažení. Provádění zemních prací prostřednictvím strojního mechanismu v místě, kde se nachází ochranné pásmo zařízení plynárenské soustavy, takovouto činností nepochybně je. Způsob jak naplnit porušení tohoto zákazu energetický zákon nestanoví, činí ji však plně odpovědnou za výsledek. Nadto správní orgán uvádí, že postup účastníka řízení v posuzovaném případě přitom nelze chápat jako bdělý postup ve smyslu ust. § 68 odst. 3 věta druhá energetického zákona.

Dalším znakem zákazu provádění činností v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 3 energetického zákona je, že tyto činnosti nesmí za žádných okolností ohrozit plynárenské zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Spolehlivost provozu je přitom nutné chápat jako stav, kdy zařízení umožňuje nepřetržitý provoz a dodávky směrem k určeným zákazníkům. Bezpečnost provozu nadto představuje stav, kdy nemůže dojít k ohrožení života, zdraví nebo majetku osob.

Účastník řízení svým jednáním způsobil únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 1797 m³ (s délkou trvání poruchového prostoje po dobu 35 minut). Svým jednáním tak ohrozil spolehlivost a bezpečnost provozu dotčeného plynárenského zařízení.

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení v rozporu s ust. 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 25. června 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení u domu č. p. 18 v obci Milotice nad Bečvou, katastrální území Milotice nad Bečvou, okres Přerov, zemní práce v souvislosti s realizací stavby „Přechod pro chodce na sil. I/35 v obci Milotice nad Bečvou“, při kterých došlo k poškození středotlakového plynovodu PE d 90, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jeho provozu.

Tímto svým jednáním se dopustil správního deliktu ve smyslu ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. Z tohoto důvodu přistoupil správní orgán k uložení pokuty.

VII. Uložení pokuty

Správní orgán se nejprve zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Například pokud by zemní práce byly prováděny ručně s maximální opatrností, pokud by bylo vyžádáno vyjádření správce o existenci plynárenského zařízení spolu s vymezením podmínek pro provádění zemních výkopových prací v ochranném pásmu nebo pokud by došlo k vytyčení plynárenského zařízení v terénu.

Z podkladů, které měl Úřad k dispozici, nicméně nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení, co se týče jeho právní odpovědnosti za spáchaný delikt podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. Úřad proto přistoupil k uložení pokuty v takové výši, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč.

Úřad přihlížel při stanovení výše pokuty ke všem uvedeným skutečnostem zjištěným ve správním řízení zahájeném dne 20. listopadu 2012 v předmětné věci. Zejména přihlížel ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona k závažnosti správního deliktu, ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě Úřad přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě účastníka řízení.

Charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy o odpovědnost za výsledek. Je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu uvedených prací počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, v daném případě zájem na ochraně zařízení plynárenské soustavy a zájem na bezporuchové dodávce plynu pro jeho konečné zákazníky. To v praxi znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské distribuční soustavy je nutno konat tuto pracovní činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození. Způsob jak naplnit tato ustanovení zákona sám energetický zákon účastníku řízení neurčuje, činí jej však plně odpovědným za výsledek. Ačkoliv není správní orgán povinen zabývat se a posuzovat subjektivní stránku věci, je nutno přihlídnout ke skutečnosti, že úmyslem účastníka řízení zjevně nebylo porušit zákon, k čemuž však v konečném důsledku přesto došlo. Tuto skutečnost považuje správní orgán za polehčující okolnost, kterou zohlednil při stanovení výše pokuty.

Správní orgán má za to, že účastník řízení nevynaložil veškeré úsilí, které bylo v přímé souvislosti se způsobem prováděné činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské soustavy požadováno a ne zvolil pro tuto činnost takový stupeň obezřetnosti a míru opatrnosti, aby k poškození podzemního středotlakého plynárenského zařízení nedošlo. Tuto skutečnost vnímá správní orgán jako přitěžující, neboť pokud by si účastník řízení počínal bděle, k narušení plynárenského zařízení nemuselo nezbytně dojít.

Porušení povinnosti vyplývající z ust. § 68 odst. 3 energetického považuje správní orgán za velmi závažné, a to z důvodu účelu dotčené právní normy. Správní orgán zastává názor, že poškozením plynárenského zařízení může být způsoben závažný následek, který může ohrozit spolehlivost a bezpečnost plynárenské soustavy jako takové. Především se jedná o možný únik plynu do ovzduší, možné přerušování dodávky konečným zákazníkům a také

možnost, že nedodržením stanovených povinností a právních předpisů může dojít k ohrožení zdraví a života zúčastněných osob. Zejména z důvodu možného ohrožení života a zdraví osob jsou pro práci v ochranném pásmu stanovena přísná pravidla a podmínky, které se musejí bezpodmínečně dodržovat.

Správní orgán také posuzoval otázku způsobu spáchání správního deliktu. Zejména bylo při posuzování těchto skutečností přihlédnuto k faktu, že zemní práce byly prováděny v ochranném pásmu prostřednictvím strojní mechanizace, což bylo v rozporu se zákonnou povinností počínat si takovým způsobem, aby nedošlo k ohrožení plynárenského zařízení, k čemuž správní orgán přihlédl jako k přitěžující okolnosti. Za přitěžující okolnost rovněž bere správní orgán i to, že nedošlo k vytyčení plynárenského zařízení v terénu ani k vyžádání vyjádření správce plynárenského zařízení o existenci plynárenského zařízení spolu s vymezením podmínek pro provádění zemních výkopových prací v ochranném pásmu.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k následkům spáchaného správního deliktu, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k úniku plynu do ovzduší a přerušení dodávky konečným zákazníkům. Účastníku řízení je vytýkáno, že poškodil středotlaký plynovod PE d 90, přičemž došlo k úniku zemního plynu do ovzduší v celkové hodnotě 1797 m³, v jehož důsledku došlo k přerušení dodávky zemního plynu k 87 konečným zákazníkům. Tyto údaje vypovídají o poměrně vysoké energetické důležitosti plynárenského zařízení, které účastník řízení narušil, a správní orgán k této skutečnosti přihlédl při stanovení výše pokuty jako k přitěžující.

V neposlední řadě se Úřad zabýval taktéž zjištěnou délkou trvání protiprávního stavu. Při poškození výše uvedeného plynárenského zařízení došlo v konečném důsledku k úniku zemního plynu do ovzduší v celkové délce trvání po dobu 35 minut. Tuto skutečnost nemohl však účastník řízení více ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Ke skutečnosti, že došlo k bezprostřednímu nahlášení poškození předmětného zařízení, bylo přihlédnuto při stanovení výše pokuty také jako k polehčující okolnosti.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování v celém jejich spektru. Na straně účastníka řízení je tedy třeba uvést, že není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení ustanovení energetického zákona ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil tento právní předpis poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům

pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmě, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

V souvislosti s výše uvedeným se tedy Úřad při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

V neposlední řadě tak správní orgán přihlédl právě k osobě účastníka řízení a jeho majetkovým poměrům. Z výkazu zisku a ztrát účastníka řízení ke dni 31. prosinci 2011, který zaslal Úřadu, vyplývá, že v roce 2011 vykázal tržby za výkony ve výši 38 362 000 Kč, přičemž provozní výsledek hospodaření byl ve výši 330 000 Kč a výsledek hospodaření před zdaněním ve výši 110 000 Kč. Ve výkazu zisku a ztrát účastníka řízení ke dni 31. října 2012 jsou pak uvedeny tržby za výkony za rok 2012 ve výši 19 149 000 Kč, provozní výsledek hospodaření ve výši – 1 980 000 a výsledek hospodaření před zdaněním uvádí účastník řízení ve výši – 2 124 000 Kč. Zejména s ohledem na výsledky hospodaření roku 2011 a výši tržeb za výkony v roce 2012 je zřejmě, že uložená pokuta nemůže být považována za finanční ohrožení podnikání či existence účastníka řízení a nemá tedy likvidační charakter.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře rušitele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.

Likvidační pokuta ve vztahu k podnikajícím osobám je dle judikatury taková, která je způsobilá pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží. O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí. Rovněž je nutno přihlédnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným

kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Správní orgán taktéž rozhodl v souladu se zásadou uvedenou v ust. § 2 odst. 4 správního řádu, kdy má povinnost dbát na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.

Ve správním řízení je účastníku řízení výrokem II. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 60 000 Kč, a to za správní delikt podle energetického zákona. Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb. činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ustanovením § 152 správního řádu k předsedkyni Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

- Otisk úředního razítka -

Mgr. Eva Dlouhá, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly